

Instrumenten, pilots, praktijkvoorbeelden, processchema's, onderzoek en technieken: alles wat bodemprofessionals nodig hebben in hun dagelijkse praktijk van duurzaam bodemgebruik. Het Expertisenetwerk Bodem en Ondergrond maakt u graag wegwijs in het ruime aanbod aan kennis over bodem en ondergrond. Dit doen we onder andere met de zoekmachine Bodemvizier.

Instrumenten in het (Bodem)vizier

Door: Thom Maas en Jan Frank Mars (RWS/Bodem+)

Het Expertisenetwerk Bodem en Ondergrond is een samenwerkingsverband van de organisaties RWS/Bodem+, SIKB, RIVM, TNO en Deltares en wil bijdragen aan meer samenhang en samenwerking in het overbrengen van kennis over bodem en ondergrond.

Om besluitvormingsprocessen transparanter en gegronder te maken, wordt er vaak gebruik gemaakt van instrumenten. Je zet instrumenten in om je te verdiepen (lezen), om vraagstukken uit te werken, uit te rekenen etc. Er zijn veel instrumenten en er is veel documentatie op internet beschikbaar, maar moeilijk te vinden. Hierdoor kan het gebeuren dat een organisatie dubbel werk doet, door bijvoorbeeld een handleiding te schrijven die al bestaat. Door Rijkswaterstaat/Bodem+ is de zoekmachine Bodemvizier in het leven geroepen. Hierin is niet alleen een breed scala aan instrumenten verzameld, maar ook gegroepeerd op basis van bijvoorbeeld een Opgave (als Bodemkwaliteitszorg), of een Thema (als Diffuse bodembelasting).

DOEL

BodemVizier heeft als doel om de meest relevante instrumenten en informatie voor professionals op het gebied van (water) bodem(beheer), ondergrond en gebieds- of stedelijke (her)ontwikkeling te ontsluiten.

INSTRUMENTEN

BodemVizier onderscheidt instrumenten om te: **Lezen** (Beleidsdocument, Handreiking,

handleiding, handboek, Kennissite, Praktijkvoorbeeld, Rapport), **Rekenen** (Afweging(smodel), Beslissing ondersteunend systeem, Validatieservice), **Tonen** (Data en informatie, Game, GIS), of die aangeven **hoe** je iets moet **Uitvoeren** (Leidraad/richtlijn, Methode, Norm-document, Processchema, Quick Scan).

PROJECTCYCLUS

Elk project/planproces vraagt om een eigen invulling, vanwege de verschillen in complexiteit, schaal, inhoudelijke opgave, bestuurlijke context, betrokken spelers, etc. Ondanks die diversiteit zijn er veel overeenkomsten, met name waar het gaat om de verschillende fasen in het planproces en de aanpak daarvan. Rijkswaterstaat heeft samen met Deltares een stroomschema gemaakt met voor iedereen herkenbare stappen in de projectcyclus. Door instrumenten te koppelen aan die stappen, helpt het gebruikers op een snelle manier te identificeren waar en wanneer er een bepaald type instrument nodig is. De geïdentificeerde stappen helpen gebruikers ook om de opgave in een bredere context te plaatsen. Het stroomschema dient dus een 2-ledig doel. Aan de ene kant zorgt het ervoor dat instrumenten goed vindbaar zijn en aan de andere kant kan je afhankelijk waar je zit in het proces het juiste instrument vinden. Zo ontstaan er als het ware 'treintjes' van instrumenten. Het stroomschema is inmiddels ingebouwd in Bodemvizier: de nieuwe ingang 'Projectcyclus'.

ZOEKINGANGEN

Binnen Bodemvizier kun je nu op 4 verschillende manieren zoeken. De maatschappelijke opgaven vormen daarbij de hoofdingang:

1. Routeplanner (een vaste/visuele route

via: Opgave, Handeling, Type instrument).

2. Projectcyclus (een schematische weergave: Opgave, Projectfase, Handeling, verder verfijnen).
3. Zoeken door filters aan/uit te zetten (faceted search).
4. Vrij zoeken door een zoekterm in te voeren

GEBRUIKERS AAN HET WOORD

Veel van de instrumenten zijn door allerlei betrokken partijen op verschillende momenten gebruikt, met veelal positieve resultaten. Maandelijks besteedt de nieuwsbrief Tussen Bodem en kort aandacht aan het gebruik van instrumenten. In het Dossier bodemdaling komen gebruikers aan het woord om hun ervaring met een bepaald instrument te delen.

Wilt u op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen? Meldt u zich dan nu aan voor nieuwe nieuwsbrief Tussen bodem en ondergrond via:

<https://www.expertisebodemnondergrond.nl/aanmelden-nieuwsbrief>